

Aan Staatsecretaris

nota

Beslisnota Voorhang wijziging van de Regeling stimulering
schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden

TER BESLISSING

Datum

19 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/232340

Opgesteld door

HBJZ

Beslistermijn

26-09-2024

Bijlagen

2

Aanleiding

De huidige stikstofproblematiek zorgt ervoor dat bouwwerkzaamheden vertragen of volledig stil komen te liggen. De afspraken uit het Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB)¹ helpen om dit probleem aan te pakken. Inmiddels hebben meer dan 100 partijen zich aan het convenant verbonden. Onderdeel van de afspraken in het convenant is dat de 71 deelnemende medeoverheden (provincies, gemeentes en waterschappen) in de transitie ondersteund worden door de Rijksoverheid. Hier heeft het kabinet € 230,7 mln. aan stikstofmiddelen voor vrijgemaakt.²

De middelen worden ingezet via de 'Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden'³, die in april 2024 van start is gegaan. Voor 2025 wordt er op basis van feedback en ervaringen van medeoverheden en RVO een aantal wijzigingen doorgevoerd om de regeling verder te verbeteren. Daarnaast worden nieuwe toetreders tot het convenant opgenomen in de regelingstekst en het jaarbudget voor 2025 wordt gepubliceerd. Dit gebeurt via de bijgevoegde ontwerpwijzigingsregeling (bijlage 1). Op grond van de Wet Mobiliteitsfonds dient deze wijzigingsregeling voorgehangen te worden bij de Tweede Kamer voordat deze wordt vastgesteld. De betrokken brief is ter ondertekening bijgevoegd (bijlage 2). Daarom wordt deze beslisnota u nu aangeboden.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

1. in te stemmen met de ontwerpregeling;
2. akkoord te gaan met verzending aan de Tweede Kamer in het kader van de voorhangprocedure en daartoe de brief aan de Kamer te ondertekenen.

Kernpunten

- De Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden bestaat uit een Specifieke Uitkering (SPUK) voor gemeentes en provincies en een subsidieregeling voor waterschappen. Er

¹ Convenant Schoon en Emissieloos Bouwen (Stcrt. 2023, 31167).

² € 180 mln. in 2023, een aanvullende € 47 mln. via de VJN 2024 en € 7 mln. prijsbijstelling, minus € 3,3 mln. budgetkorting als uitvoering van taakstelling in het Hoofdlijnenakkoord.

³ RVO website: [Regeling stimulering Schoon en Emissieloos Bouwen voor medeoverheden](#).

wordt veel gebruik gemaakt van de regeling. Er zijn in de eerste periode 100 aanvragen ontvangen en het is een belangrijke reden voor gemeenten om toe te treden tot het convenant.

- In het Hoofdlijnenakkoord is opgenomen dat SPUK's worden overgeheveld naar het Gemeente- en Provinciefonds. Dat geldt echter nog niet voor 2025, daarom wordt deze regeling gehandhaafd tot nader order.
- Het jaarlijks individueel uitkeringsplafond per aanvrager dat is opgenomen in de regeling bedraagt € 1 mln. Tot 20 augustus 2024 zijn 26 nieuwe gemeenten toegetroten tot het convenant, dit brengt het totaal op 71 medeoverheden en het budgetplafond voor 2025 op € 71 mln. De reikwijdte van typen bouwwerkzaamheden die in aanmerking komen voor de uitkering is uitgebreid en daarmee volledig in lijn gebracht met de reikwijdte van het Convenant SEB. De regeling ondersteunt de inzet van emissieloos materieel bij aanbestedingen van medeoverheden gericht op bouw- onderhouds-, en slooppjecten voor woningen, infrastructuur en energie.
- Uit de contacten met medeoverheden en andere stakeholders is gebleken dat de vergoedingsbedragen die in 2024 werden gehanteerd leiden tot een te lage dekking van de meerkosten bij de inzet van emissieloos bouwmaterieel bij aanbestede werkzaamheden in de projecten. De vergoedingsbedragen zijn daarom met 20% opgehoogd. Ook is de lijst van in aanmerking komende bouwvoorzieningen uitgebreid met meer laadvoorzieningen om de extra kosten van laadinfrastructuur beter te dekken.

Datum

19 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/232340

Opgesteld door

HBJZ

Aan

Staatsecretaris

Bijlagen

2

Krachtenveld

De wijzigingen van de regeling komen voort uit verzoeken van stakeholders. Er zijn concrete verzoeken gedaan voor aanpassingen via de Taskforce SEB (de stuurgroep op directieureniveau). De regeling is uitvoerig besproken, onder meer in stakeholdersessies, met vertegenwoordigers van individuele gemeenten, provincies en waterschappen, en met de koepels van medeoverheden (VNG, UvW en IPO). Ook zijn signalen van medeoverheden die via RVO en het Ondersteuningsprogramma SEB zijn binnengekomen waar mogelijk verwerkt.

Toelichting

Achtergrond

Het toepassen van de emissie-eisen uit het Convenant SEB in de bouw kan leiden tot hogere projectkosten voor medeoverheden⁴. De aanbestedende rijksdiensten (RWS, ProRail en RVB) hebben hier eveneens mee te maken en krijgen daar ook financiële ondersteuning voor van de Rijksoverheid via het programma SEB.

Politieke context

Het Convenant SEB is samen met marktpartijen opgesteld en kan op brede steun rekenen, ook in de Kamer. Het is een cruciaal onderdeel van de aanpak om te zorgen dat de bouw niet op slot komt te zitten als gevolg van de stikstofproblematiek. De 'Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden' is een belangrijk component hierin, omdat deze medeoverheden ondersteunt in de transitie zoals vastgelegd in het convenant. Ook stimuleert de regeling medeoverheden die nog niet deelnemen aan het convenant om dat wel te

⁴ TNO (2023) Inschatting meerkosten programma Schoon en Emissieloos Bouwen voor mobiele werktuigen, bouwtransport en kustlijnverzorging en vaargeulonderhoud inclusief periode na 2030.

gaan doen. Medeoverheden zijn cruciaal voor het succes van het convenant SEB. Het zijn belangrijke opdrachtgevers voor bouwwerkzaamheden, hun aanbestedingen hiervoor bedragen bijna 8,5 miljard euro per jaar.⁵

Financiële overwegingen

Het beschikbare budget voor deze regeling bedraagt nu in totaal € 230,7 mln. inclusief btw. Daarvan is 6% gereserveerd voor uitvoeringskosten van de regeling door RVO. Tevens is er een budgetkorting doorgevoerd ter uitvoering van taakstelling in het Hoofdlijnenakkoord. De middelen staan geboekt op het Mobiliteitsfonds. Er is voor 2025 20 mln. op H12 voor deze regeling gereserveerd, om de bredere reikwijdte van de regeling mogelijk te maken.⁶ Daardoor kan nu bijvoorbeeld ook de inzet van emissieloos materieel bij woningbouwprojecten ondersteund worden via deze regeling.

Juridische overwegingen

Op grond van deze regeling kunnen specifieke uitkeringen aan provincies en gemeentes en subsidies aan waterschappen worden verstrekt. Er wordt gebruik gemaakt van het instrument specifieke uitkering om te kunnen garanderen dat de middelen bij medeoverheden terecht komt die deelnemen aan het Convenant SEB en, conform de afspraken over de stikstofmiddelen waaruit de regeling wordt gefinancierd⁷, worden ingezet in de bouw.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnr.	Naam
1	Beslisnota
2	Ontwerpwijzigingsregeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden
3	Brief aan Tweede Kamer i.v.m. starten voorhangprocedure

Leeswijzer bij onderliggende beslisnota's

Datum	Naam beslisnota	Toelichting
26/08/24	Beslisnota Voorhang wijziging van de Regeling stimulering schoon en emissieloos bouwen voor medeoverheden	De nu voorliggende beslisnota
19/06/24	Beslisnota Overboeken gedeelte van middelen voor SPUK SEB en KOP-programma van MF naar H12	De beslisnota over het overboeken van een deel van de middelen naar H12 van de begroting om voor

⁵ EIB (2023) Schoon en emissieloos bouwen. Marktanalyse aanbestedingen decentrale overheden.

⁶ Beslisnota Overboeken gedeelte van middelen voor SPUK SEB en KOP-programma van MF naar H12 (Rondzendmap-2024/5178).

⁷ Kamerstukken II 2020/21, 35334, nr. 133 (Kamerbrief van 30 oktober 2020).

Datum

19 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/232340

Opgesteld door

HBJZ

Aan

Staatsecretaris

Bijlagen

2

		2025 een bredere reikwijdte van de regeling mogelijk te maken.
--	--	--

Datum

19 september 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/232340

Opgesteld door

HBJZ

Aan

Staatsecretaris

Bijlagen

2

TER BESLISSING

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/132783

Opgesteld door

Bestuurskern

Prog.dir. Duurzame Mobiliteit

DuMo 2

Beslistermijn

27/06/2024

Bijlage(n)

2

Aan

Minister

nota

Overboeken gedeelte van middelen voor SPUK SEB en
KOP-programma van MF naar H12

Aanleiding

Het programma Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB) bevat meerdere instrumenten om de sector te ondersteunen in de transitie naar duurzaam bouw materieel. Gezien het een transitie betreft zijn er continue ontwikkelingen waar de instrumenten op in moeten spelen. Voor twee van deze instrumenten, de Specifieke Uitkering (SPUK) SEB voor medeoverheden en het IenW Kennis-, Opschalings-, en Praktijkprogramma (KOP), staan de reeds beschikbare middelen op het MF. Om deze instrumenten zo effectief mogelijk door te ontwikkelen wordt u via deze nota verzocht om in te stemmen met het overboeken van een deel van de middelen voor deze instrumenten naar H12 van de begroting.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd in te stemmen om:

- Voor het subsidiegedeelte van het IenW KOP SEB-programma € 1,9 mln. voor 2025 over te boeken van het MF naar H12 zodat de middelen ingezet kunnen worden als subsidie.
- Voor de SPUK SEB € 20 mln. voor 2025 over te boeken van het MF naar H12 zodat de medeoverheden de middelen ook voor bouwprojecten die binnen de scope van SEB vallen, maar buiten de scope van het MF.

Oordeel FEZ

- FEZ wijst erop dat overboekingen tussen het Mobiliteitsfonds en de beleidsbegroting onderdeel hadden moeten zijn van de voorjaarsbesluitvorming 2024 en in de beleidsbrief zijn gemeld aan het ministerie van Financiën. Dat is niet gebeurd, deze overboekingen komen op dit moment te laat. Het ministerie van Financiën maakt echter een eenmalige uitzondering deze middelen over te hevelen bij het augustusbriefloket.
- Verder wijst FEZ erop dat de SPUK-taakstelling van toepassing is op de regeling vanaf 2026.

Wooi dat dit
kan.

Kernpunten

Afspraken ministerie van Financiën:

Het ministerie van Financiën maakt een eenmalige uitzondering de middelen over te hevelen bij het augustusbriefloket. In het vervolg is de overheveling onderdeel van voorjaarsbesluitvorming (voorjaar 2025 voor begrotingsjaar 2026 e.v.).

KOP

- Het IenW KOP-programma bestaat uit een opdrachtgedeelte en uit een subsidiegedeelte. Voor het subsidiegedeelte wordt gebruik gemaakt van de 'Tijdelijke subsidieregeling onderzoek Topsector Logistiek'. Dit is een beproefde aanpak die loopt sinds 2022. Om ook tijdig in 2025 dit subsidiegedeelte te kunnen uitvoeren moeten de middelen overgeboekt worden naar H12.

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/132783

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
DuMo 2

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

SPUK SEB

- Vanuit de stikstofmiddelen is 180 miljoen euro toegekend aan de SPUK SEB om de doelen/scope van het convenant SEB voor emissiereductie te realiseren door medeoverheden te ondersteunen bij de transitie naar emissieloos materieel. Bij VJN 2024 komt hier nog 47 miljoen euro aanvullend bij.
- De 180 miljoen aan middelen zijn in overleg op het MF geplaatst. Dit maakt o.a. een systematiek van budgetreserveringen per medeoverheid mogelijk.
- De scope van het MF is echter beperkter dan de scope van SEB. Vanuit het MF moet er een link moet zijn met infrastructuur voor verkeer van personen en goederen. Terwijl SEB ook woningbouw of projecten van waterschappen beoogt te verduurzamen.
- Nu de SPUK op 16 april 2024 voor het eerst is opengegaan voor aanvragen komt naar boven dat een groter deel van de projectportefeuille dan in eerste instantie gedacht (circa 40%) bij medeoverheden niet gedekt kan worden vanuit het MF met de SPUK.
- In de Taskforce SEB (directeuren van (mede)overheden – ook BZK - en bedrijfsleven) is de dringende oproep gedaan om de SPUK door te ontwikkelen zodat alle projecten binnen de SEB-scope ook onder de SPUK komen te vallen. Dit doet ook recht aan de afspraak hierover uit het convenant SEB en het bestedingsplan SPUK.
- Er is op basis van bovenstaande instemming van FIN om met de Miljoenennota 2024 € 20 mln. over te hevelen van het MF naar H12. Om per Q1 2025 perspectief te bieden voor projecten buiten de huidige scope van de SPUK SEB. Vervolgens dient de SPUK aangepast te worden zodat deze per Q1 2025 open kan met een bredere scope. Dit zal in samenwerking met HJBZ, de medeoverheden en RVO uitgewerkt worden. Hiervoor is capaciteit bij RVO en HJBZ.

Krachtenveld

Insteek van het KOP-programma is dat marktpartijen en kennisinstellingen nauw samenwerken om gezamenlijk de transitie te versnellen. Het feit dat het programma dicht op de markt zit zorgt voor veel draagvlak in de sector.

De SPUK SEB ondersteunt medeoverheden in de transitie zoals vastgelegd in het convenant SEB. Ook stimuleert het medeoverheden die nog niet deelnemen aan het convenant om dat wel te gaan doen. Immers, partijen komen pas in aanmerking voor de SPUK SEB-middelen indien zij het convenant SEB hebben ondertekend. Medeoverheden zijn cruciaal voor het succes van het convenant SEB. Het zijn belangrijke opdrachtgevers voor bouwwerkzaamheden, de aanbestedingen hiervoor bedragen bijna € 8,5 mrd. per jaar. Het is daarom belangrijk om de SPUK SEB goed aangesloten te houden op de behoeften van de medeoverheden. Er is een dringende oproep gedaan door de medeoverheden in de Taskforce SEB om de scope van de SPUK SEB zo spoedig mogelijk uit te breiden. Het past ook in de werkwijze van SEB en deze SPUK om samen met de markt te werken aan verbeteringen. Dit voorstel sluit hierop aan.

De SPUK SEB is in nauwe samenspraak met BZK ontwikkeld. BZK is eveneens voorstander om de SPUK SEB zo spoedig mogelijk uit te breiden vanwege het positieve effect voor de woningbouw. Het is een belangrijk signaal richting de medeoverheden voor het eerstvolgende ondertekeningmoment van de SPUK SEB waar de DGMO van IenW bij aanwezig zal zijn.

Financiële/juridische overwegingen

Er is in totaal € 16 mln. voor het IenW KOP-programma voor de periode t/m 2026. Hiervan wordt € 3,78 mln. (€ 4,2 mln. inclusief uitvoeringskosten) ingezet via subsidies, € 1,9 mln. voor 2025 en € 1,88 mln. voor 2026, dit tweede gedeelte zal op een later moment overgeboekt. Dit is in lijn met het als bijlage bijgevoegde bestedingsplan voor de KOP-middelen dat is afgestemd met Financiën.

De SPUK SEB werkt met een systematiek van budgetreserveringen per medeoverheid die deelneemt aan het convenant SEB. Voor 2025 wordt dit € 1 mln. per medeoverheid. 45 deelnemende medeoverheden, is € 45 mln. in totaal. Daarnaast is de verwachting dat er in de loop van 2024 nog een aantal nieuwe medeoverheden ondertekenen (schatting tussen de 20 – 30), die ook een reservering zullen krijgen. Naar schatting valt momenteel 30-40% van de projecten portefeuille van medeoverheden buiten de huidige scope van de SPUK SEB, dit is afgerond € 20 mln. van de € 45 mln. voor 2025. Gelet op de nieuwe/extra instroom van medeoverheden is de € 20 mln een conservatieve schatting. Die € 20 mln. moet op H12 worden gezet, de rest van de dekking voor de budgetreserveringen van 2025 blijft op het MF staan. Er is € 180 mln. voor deze regeling beschikbaar. Met de VJN 2024 zal dit bedrag met € 47 mln. worden aangevuld.

Datum

19 juni 2024

Onze referentie

IENW/BSK-2024/132783

Opgesteld door

Bestuurskern
Prog.dir. Duurzame Mobiliteit
DuMo 2

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Bijlage 1 - Bestedingsplan SEB Opschaling en praktijktoepassing procesmaatregelen	Het met IRF afgestemde bestedingsplan KOP-programma.
2	Bijlage 2 – Bestedingsplan SPUK SEB	Het met IRF afgestemde bestedingsplan SPUK SEB.